

پیوست ۱: کلیات و ساختار راهبری قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران (۱۴۰۳-۱۴۰۷)

معاونت برنامه‌ریزی و توسعه منابع

مدیریت برنامه، بودجه و تضمین کیفیت - گروه برنامه‌ریزی

تابستان ۱۴۰۴

فهرست مطالب

□ کلیات برنامه هفتم

□ ساختار راهبری برنامه هفتم

کلیات برنامه هفتم

سیاست‌های کلی برنامه هفتم با اولویت پیشرفت اقتصادی توأم با عدالت

مقام معظم رهبری در راستای اجرای بند یک اصل ۱۱۰ قانون اساسی*، سیاست‌های کلی برنامه پنج‌ساله هفتم را در ۷ حوزه موضوعی تعیین و پس از مشورت با مجمع تشخیص مصلحت نظام ابلاغ نمودند.

* وظایف و اختیارات رهبر:

۱- تعیین سیاست‌های کلی نظام جمهوری اسلامی ایران پس از مشورت با مجمع تشخیص مصلحت نظام.

سیاست‌های کلی برنامه پنج‌ساله هفتم اقتصادی

- ۱- هدف کلی و اولویت اصلی برنامه هفتم با رعایت سیاست‌های کلی مصوب، پیشرفت اقتصادی توأم با عدالت با نرخ رشد اقتصادی متوسط ۸ درصد در طول برنامه تعیین می‌شود با تأکید بر افزایش بهره‌وری کل عوامل تولید (منابع انسانی، سرمایه، فناوری و مدیریت).
- ۲- ایجاد ثبات در سطح عمومی قیمت‌ها و نرخ ارز و تکریمی کردن تورم طی پنج‌سال و جهت‌دهی به نقدینگی و اعتبارات بانکی به سمت فعالیت‌های مولد و جذابیت‌زدایی از فعالیت‌های غیرمولد.
- ۳- اصلاح ساختار بودجه دولت از طریق:
 - احصاء و شفاف سازی بدهی‌ها و تعهدات عمومی دولت و مدیریت و تأدیه بدهی‌ها.
 - واقعی کردن منابع و مدیریت مصارف دولت و اجتناب از کسر بودجه.
 - تعیین تکلیف طرح‌های عمرانی نیمه تمام با واگذاری از طریق مشارکت دادن بخش‌های خصوصی و عمومی غیردولتی در طرح‌های عمرانی انتفاعی.
 - شفاف سازی و ضابطه‌مند نمودن درآمدها و هزینه‌های شرکت نفت و سایر شرکت‌های دولتی در بودجه.
- ۴- ایجاد تحول در نظام مالیاتی با رویکرد تبدیل مالیات به منبع اصلی تأمین بودجه جاری دولت، ایجاد پایه‌های مالیاتی جدید، جلوگیری از فرار مالیاتی و تقویت نقش هدایت و تنظیم‌گری مالیات در اقتصاد با تأکید بر رونق تولید و عدالت مالیاتی.
- ۵ - استقرار نظام جامع تأمین اجتماعی مشتمل بر حوزه‌های امدادی، حمایتی و بیمه‌ای در سطوح پایه، مازاد و مکمل به منظور ارائه عادلانه خدمات.

سیاست‌های کلی برنامه پنج‌ساله هفتم

امور زیربنایی

۶- تأمین امنیت غذایی و تولید حداقل ۹۰ درصد کالاهای اساسی و اقلام غذایی در داخل، همراه با حفظ و ارتقاء ذخایر ژنتیکی و منابع آبی و افزایش سطح سلامت و ایمنی مواد غذایی و اصلاح الگوی کشت با توجه به مزیت‌های منطقه‌ای و منابع آبی و با اولویت‌بخشی به تولید کالاهای راهبردی کشاورزی.

۷- استقرار نظام مدیریت یکپارچه منابع آب کشور و افزایش بهره‌وری حدود پنج درصدی آب کشاورزی، کنترل و مدیریت آب‌های سطحی و افزایش منابع زیرزمینی آب از طریق آبخیزداری و آبخوان‌داری و برنامه‌ریزی برای دستیابی به سایر آب‌ها و بازچرخانی آب‌های صنعتی و پساب.

۸- افزایش حداکثری تولید نفت خام و گاز طبیعی در میادین مشترک، افزایش ضریب بازیافت در میادین مستقل، افزایش ارزش‌افزوده از طریق تکمیل زنجیره ارزش صنعت نفت و گاز.

۹- اجرای چند طرح عظیم اقتصادی ملی، پیشران، زیرساختی، روزآمد و مبتنی بر آینده‌نگری.

۱۰- فعال‌سازی مزیت‌های جغرافیایی - سیاسی و تبدیل جمهوری اسلامی ایران به مرکز مبادلات و خدمات تجاری، انرژی، ارتباطات و حمل و نقل با روان‌سازی مقررات و ایجاد و توسعه زیرساخت‌های لازم.

۱۱- تحقق سیاست‌های کلی آمایش سرزمین با توجه به مزیت‌های بالفعل و بالقوه و اجرایی ساختن موارد برجسته آن با توجه ویژه بر دریا، سواحل، بنادر و آب‌های مرزی.

۱۲- ارتقاء نظام سلامت براساس سیاست‌های کلی سلامت.

سیاست‌های کلی برنامه پنج‌ساله هفتم فرهنگی و اجتماعی

۱۳- اعتلاء فرهنگ عمومی در جهت تحکیم سبک زندگی اسلامی - ایرانی، تقویت همبستگی و اعتماد به نفس ملی، ارتقاء هویت ملی و روحیه مقاومت، کار و تلاش در جامعه با بسیج تمامی امکانات و ظرفیت‌های کشور، دستگاه‌ها و نهادهای دولتی و مردمی و افراد و شخصیت‌های اثرگذار علمی و اجتماعی و حمایت و پشتیبانی مؤثر دولت از آن.

۱۴- تقویت کارآیی و اثربخشی رسانه ملی در گسترش و تعمیق فرهنگ اسلامی - ایرانی و مواجهه مؤثر با جنگ روانی و تهاجم فرهنگی و سیاسی دشمنان.

۱۵- تحکیم نهاد خانواده و رفع موانع رشد و شکوفایی بانوان.

۱۶- افزایش نرخ باروری و موالید به حداقل ۲ و نیم طی پنج سال با حمایت همه جانبه از فرزندآوری و رفع موانع و ایجاد مشوق‌های مؤثر و اصلاح فرهنگی.

۱۷- توسعه صنعت گردشگری و ترویج صنایع دستی.

۱۸- ارتقاء سلامت اجتماعی و پیشگیری و کاهش آسیب‌های اجتماعی به ویژه اعتیاد، حاشیه‌نشینی، طلاق و فساد بر اساس شاخص‌های معتبر و بهره‌گیری حداکثری از مشارکت مردم و با زمان‌بندی متناسب.

سیاست‌های کلی برنامه پنج‌ساله هفتم علمی، فناوری و آموزشی

۱۹- برقراری حاکمیت ملی و صیانت از ارزش‌های اسلامی - ایرانی در فضای مجازی با تکمیل و توسعه شبکه ملی اطلاعات و تأمین محتوا و خدمات متناسب و ارتقاء قدرت سایبری در تراز قدرت‌های جهانی با تأکید بر مقاومت‌سازی و امنیت زیرساخت‌های حیاتی و کلان داده کشور.

۲۰- افزایش شتاب پیشرفت و نوآوری علمی و فناوری و تجاری‌سازی آن‌ها به ویژه در حوزه‌های اطلاعات و ارتباطات و زیست فناوری و ریزفناوری و انرژی‌های نو و تجدیدپذیر.
روزآمدسازی و ارتقاء نظام آموزشی و پژوهشی کشور.

سیاست‌های کلی برنامه پنج‌ساله هفتم

سیاسی و سیاست خارجی

۲۱- کنش‌گری فعال در دیپلماسی رسمی و عمومی با ایجاد تحول و ظرفیت‌سازی ارزشی و انقلابی در نیروی انسانی در دستگاه دیپلماسی و همکاری هدفمند و مؤثر سازمان‌ها و نهادهای مسئول در امور خارجی.

۲۲- تقویت رویکرد اقتصاد محور در سیاست خارجی و روابط منطقه‌ای و جهانی و تقویت پیوندهای اقتصادی با اولویت همسایگان.

سیاست‌های کلی برنامه پنج‌ساله هفتم

دفاعی و امنیتی

۲۳- تقویت بنیه دفاعی به منظور ارتقاء بازدارندگی و اکتساب فناوری‌های اقتدار آفرین موردنیاز صنایع دفاعی و امنیتی با تأکید بر خودکفایی کشور در سامانه‌ها، تجهیزات و خدمات اولویت‌دار با تخصیص حداقل ۵ درصد بودجه عمومی کشور.

۲۴- تقویت زیرساخت‌ها و بهینه‌سازی سازوکارهای عمومی و دستگاهی برای مصون‌سازی و ارتقاء تاب‌آوری در قبال تهدیدات، به ویژه تهدیدات سایبری، زیستی، شیمیایی و پرتویی با اولویت پدافند غیرعامل.

سیاست‌های کلی برنامه پنج‌ساله هفتم

اداری، حقوقی و قضایی

۲۵- تحول در نظام اداری و اصلاح ساختار آن مبتنی بر سیاست‌های کلی نظام اداری با تأکید بر هوشمندسازی و تحقق دولت الکترونیک، حذف تشکیلات موازی و غیرضرور، به‌روزرسانی قوانین و مقررات، اصلاح روش‌ها و رفع فساد و زمینه‌های آن در مناسبات اداری.

۲۶- روزآمد سازی سند تحول قضایی و اجرای آن با تأکید بر:

- پیشگیری از وقوع جرم و دعاوی.
- هوشمندسازی فرآیندها و بهره‌گیری از فناوری‌های نوین در ارائه خدمات قضایی.
- اجرای ۱۰۰ درصدی حد نگار.
- حمایت حقوقی و قضایی از سرمایه‌گذاری، امنیت اقتصادی و بهبود محیط کسب و کار.
- استفاده از ظرفیت‌های مردمی و توسعه روش‌های مشارکتی و غیرقضایی در حل و فصل دعاوی.
- تقویت و تثبیت سهم قوه قضائیه از منابع بودجه عمومی دولت و تأمین نیازهای مالی و استخدامی قوه قضائیه.
- بالا بردن سطح علمی و شایستگی اخلاقی ضابطان دادگستری.
- بازنگری در قوانین در جهت کاهش عناوین جرائم و کاهش استفاده از مجازات زندان.

موضوعات کلیدی

- اصلاح ساختار بودجه
- اصلاح نظام یکپارچه منابع آب
- طرح‌های صنعت، معدن و انرژی
- رشد اقتصادی
- توسعه مسکن
- ترانزیت و اقتصاد دریا محور
- اصلاح نظام مالیاتی
- امنیت غذایی و ارتقای تولید محصولات کشاورزی
- توسعه شبکه ملی اطلاعات و اقتصاد رقومی (دیجیتال)
- انرژی
- اصلاح نظام بانکی و مهارت‌ورم
- اصلاح صندوق‌های بازنشستگی

موضوعات اولویت دار

- تامین اجتماعی، سیاست‌های حمایتی و توزیع عادلانه درآمد
- تقویت بنیه دفاعی و امنیتی
- ارتقا نظام علمی، فناوری و پژوهشی
- اصلاح نظام اداری
- ارتقا نظام سلامت
- سیاست داخلی و بهبود سلامت اجتماعی
- ارتقا فرهنگ عمومی و رسانه
- تحول قضایی و حقوقی
- زن، خانواده و جمعیت
- میراث فرهنگی، توسعه گردشگری و صنایع دستی
- ارتقا نظام آموزشی
- ارتقا سیاست خارجی

رویکردهای برنامه هفتم

منبع: سازمان برنامه و بودجه کشور
(مرکز پژوهش‌های توسعه و آینده‌نگری)

WWW/CDRF.IR

اهداف نهایی برنامه هفتم

خالص رشد شاغل ۳/۹٪
تحقق نرخ تک رقمی بیکاری

رشد بهره‌وری کل عوامل
تولید ۲/۸٪
(سهم ۳۵٪ در تامین رشد
اقتصادی ۸٪)

بهبود توزیع درآمد
و دستیابی به ضریب
جینی (۰/۰۳۵)

تحقق هدف تورم تک
رقمی (۹/۵٪)

رشد اقتصادی متوسط
سالانه ۸٪

منبع: سازمان برنامه و بودجه کشور
(مرکز پژوهش‌های توسعه و آینده‌نگری)

WWW/CDRF.IR

برنامه هفتم

فصل ۲۴

ماده ۱۲۰

فصل ۱- رشد اقتصادی	ماده ۵
فصل ۲- اصلاح نظام بانکی و مهار تورم	ماده ۵
فصل ۳- اصلاح ساختار بودجه	ماده ۱۴
فصل ۴- اصلاح نظام مالیاتی	ماده ۲
فصل ۵- اصلاح صندوق‌های بازنشستگی	ماده ۲
فصل ۶- تأمین اجتماعی، سیاست‌های حمایتی و توزیع عادلانه درآمد	ماده ۲
فصل ۷- امنیت غذایی و ارتقای تولید محصولات کشاورزی	ماده ۵
فصل ۸- نظام مدیریت یکپارچه منابع آب	ماده ۵
فصل ۹- انرژی	ماده ۵
فصل ۱۰- طرح‌های صنعت، معدن و رشد تولید	ماده ۲
فصل ۱۱- توسعه مسکن	ماده ۷
فصل ۱۲- گذر (ترانزیت) و اقتصاد دریامحور	ماده ۸
فصل ۱۳- توسعه شبکه ملی اطلاعات و اقتصاد رقومی	ماده ۴
فصل ۱۴- ارتقای نظام سلامت	ماده ۶
فصل ۱۵- ارتقای فرهنگ عمومی و رسانه	ماده ۵
فصل ۱۶- زن، خانواده و جمعیت	ماده ۳
فصل ۱۷- میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی	ماده ۲
فصل ۱۸- سیاست داخلی و ارتقای سلامت اجتماعی	ماده ۳
فصل ۱۹- ارتقای نظام آموزشی	ماده ۶
فصل ۲۰- ارتقای نظام علمی، فناوری و پژوهشی	ماده ۷
فصل ۲۱- سیاست خارجی	ماده ۲
فصل ۲۲- دفاعی و امنیتی	ماده ۲
فصل ۲۳- اصلاح نظام اداری	ماده ۸
فصل ۲۴- تحول قضائی و حقوقی	ماده ۶
کلیات و ساختار راهبری برنامه	ماده ۴

بخش‌های اصلی برنامه هفتم

بخش اقتصادی

بخش زیربنایی

بخش فرهنگی و اجتماعی

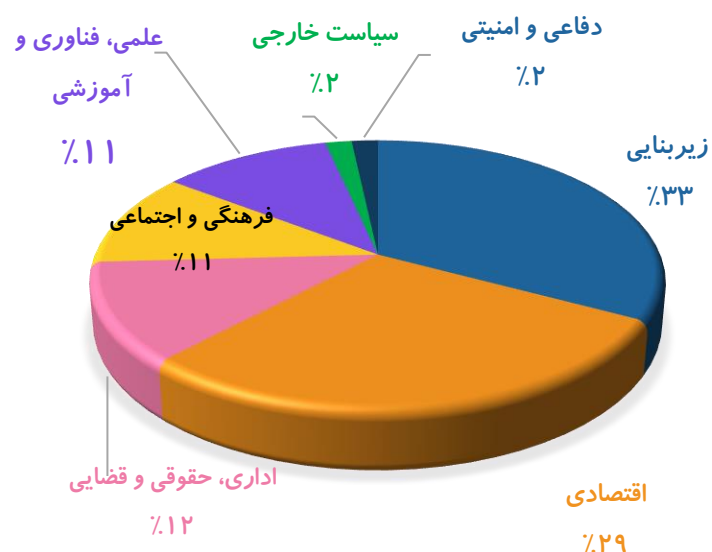
بخش علمی، فناوری و آموزشی

بخش سیاست خارجی

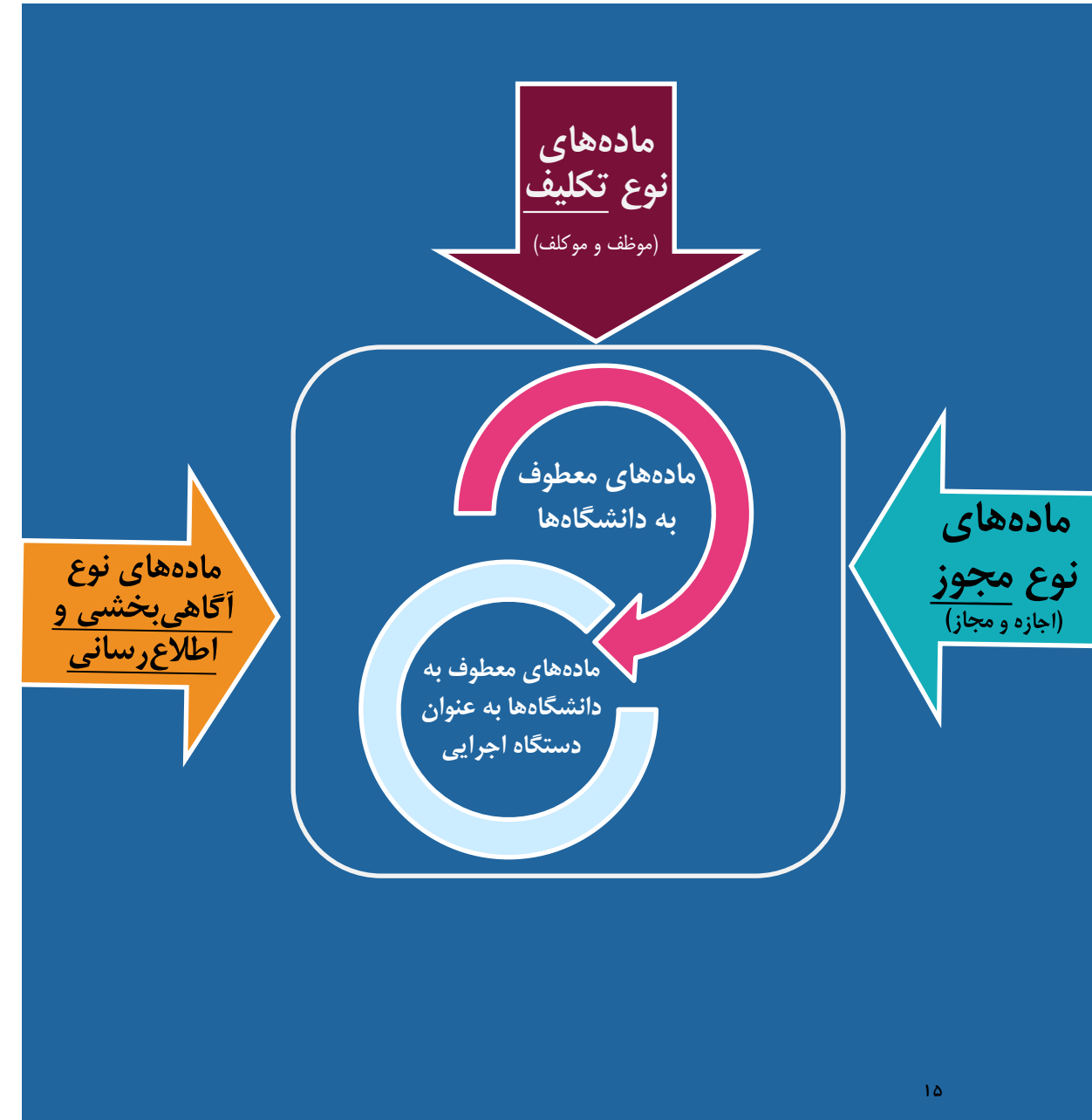
بخش دفاعی و امنیتی

بخش اداری، حقوقی و قضایی

سهم بخش‌های اصلی برنامه هفتم (بر اساس ماده‌ها)

دسته‌بندی ماده‌های مندرج در برنامه هفتم

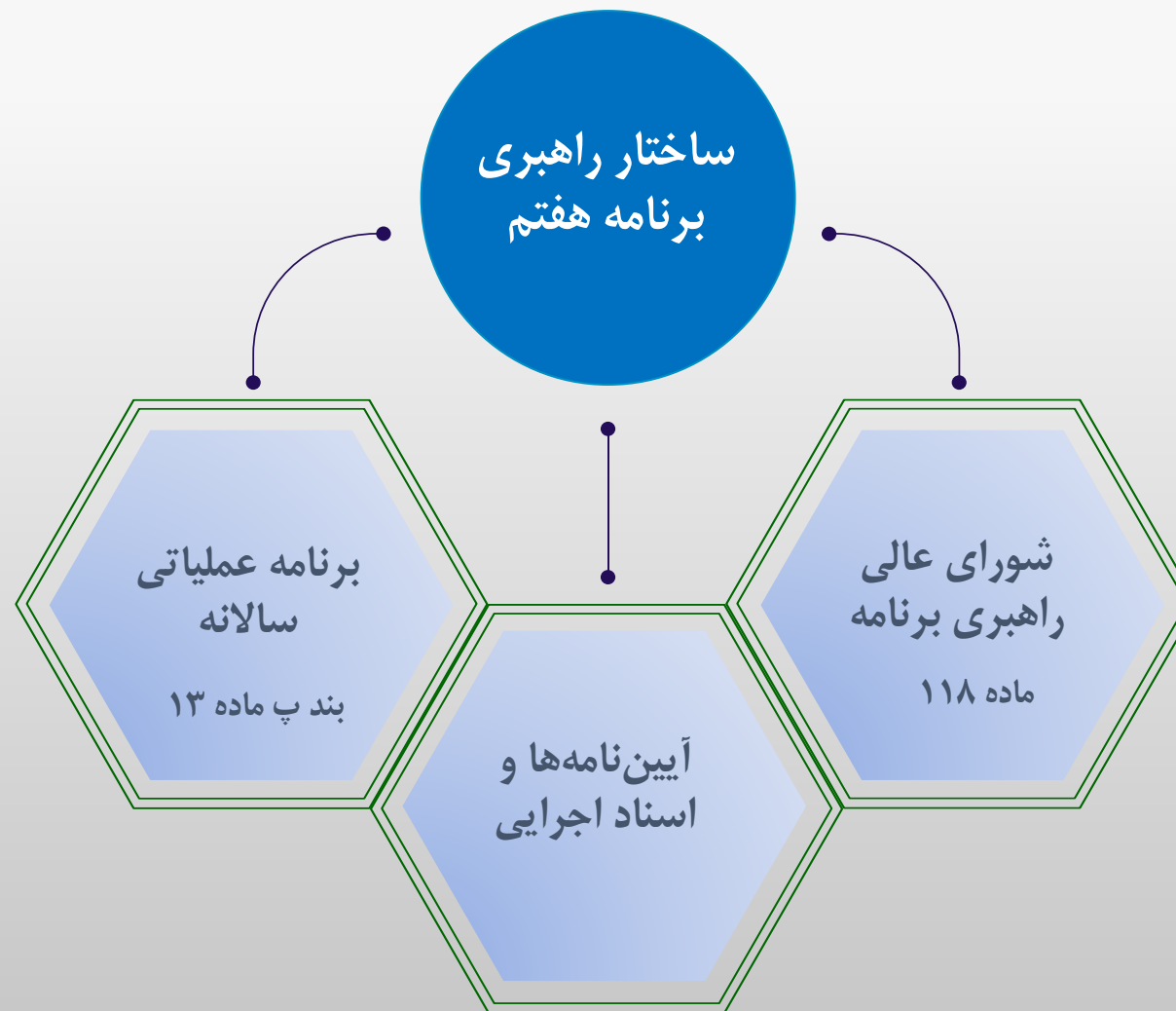
موارد مرتبط با دانشگاه‌ها در قانون برنامه هفتم

فصل ۱: رشد اقتصادی	فصل ۱۵: ارتقای فرهنگ عمومی و رسانه
فصل ۳: اصلاح ساختار بودجه	فصل ۱۹: ارتقای نظام آموزش
فصل ۷: امنیت غذایی و ارتقای تولید محصولات کشاورزی	فصل ۲۰: ارتقای نظام علمی، فناوری و پژوهشی
فصل ۸: نظام مدیریت یکپارچه منابع آب	
فصل ۱۰: طرح‌های صنعت، معدن و رشد تولید	فصل ۲۲: دفاعی و امنیتی
فصل ۱۱: توسعه مسکن	فصل ۲۳: اصلاح نظام اداری
فصل ۱۳: توسعه شبکه ملی اطلاعات و اقتصاد رقومی	فصل ۲۴: تحول قضائی و حقوقی

❖ با توجه به اینکه فصل ۲۰، مستقیماً مربوط به دانشگاه‌ها می‌باشد، جزییات این فصل در پیوست ۲ تشریح شده است.

❖ موارد مرتبط با دانشگاه‌ها به عنوان یک دستگاه اجرایی که در سایر فصل‌ها ارایه شده است، در پیوست ۳ تشریح شده است.

□ ساختار راهبری برنامه هفتم

شورای عالی راهبری برنامه

وظایف

- ❑ بررسی مستمر عملکرد دستگاه‌ها در عمل به تکالیف برنامه‌ای
- ❑ اتخاذ سیاست‌های متناسب با قوت و ضعف اقدامات صورت گرفته
- ❑ تعیین ناظر از میان کارمندان یا اشخاص دارای وثاقت و امانت برای هر یک دستگاه‌های اصلی و سیاستگذار دارای تکلیف در برنامه:
 - یک ناظر مالی به پیشنهاد وزیر امور اقتصادی و دارایی
 - یک ناظر اجرایی به پیشنهاد رئیس سازمان برنامه و بودجه
- ❖ ناظران مالی و اجرایی مکلفند هر شش ماه یکبار گزارشی از عملکرد سازمان‌ها به دبیرخانه شورای عالی راهبری برنامه ارائه نمایند.
- ❑ ارایه گزارش عملکرد اجرای قانون به مجلس مشتمل بر عملکرد سال گذشته، برنامه سال آینده، سند پشتیبان بودجه و تامین مالی قانون به تفکیک دستگاه‌های اجرایی و فصول برنامه، پیشرفت سنج‌های عملکردی به صورت کمی و مقایسه‌ای

ساختار

- ❑ **رئیس شورا:** معاون اول رئیس جمهور
- ❑ **دبیر شورا:** رئیس سازمان برنامه و بودجه
- ❑ **سایر اعضا شورا:** وزیر امور اقتصادی و دارایی، وزرایی که رئیس کمیسیون‌های دائمی هیات دولت هستند و رئیس کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات
- ❑ **ناظر شورا:** رئیس کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات مجلس شورای انقلاب اسلامی
- ❖ جلسات شورای عالی راهبری برنامه حداقل ماهی یکبار و با حضور دو سوم اعضا تشکیل می‌گردد.
- ❖ تصمیمات شورای عالی راهبری با رای اکثریت مطلق حاضران پس از تایید رئیس جمهور معتبر است.

خلاصه وضعیت آیین نامه ها و اسناد برنامه هفتم و زمان بندی تصویب و ابلاغ ها

عنوان سند	زمان بندی تصویب				مرجع تصویب		جمع کل
	تا شش ماه	یک سال	دو سال	سایر	هیات دولت	سایر	
آیین نامه	۹۵	۱۰	۳	۱	۱۰۰	۹	۱۰۹
دستورالعمل	۶	۹	۰	۱	۲	۱۴	۱۶
سایر اسناد	۲۱	۵۱	۳	۲	۶۳	۳۰	۹۳
جمع کل	۱۳۸	۷۰	۶	۴	۱۶۵	۵۳	۲۱۸

منبع: سازمان برنامه و بودجه کشور

(مرکز پژوهش های توسعه و آینده نگری)

WWW/CDRF.IR

برنامه‌های عملیاتی سالانه

مطالبات سازمان برنامه و بودجه از دستگاه‌های اجرایی که از منابع بودجه کشور استفاده می‌کنند و تکالیف برنامه‌ای دارند:

ارسال برنامه عملیاتی سالانه شامل:

✓ اهداف سال مورد نظر

✓ شاخص‌های عملکرد

✓ مخاطرات رسیدن به اهداف

✓ منابع لازم

✓ نحوه تامین مالی

✓ طرح‌های توسعه‌ای مرتبط

گزارش عملکرد سال گذشته در چهارچوب اعلامی توسط سازمان برنامه و بودجه

❑ کاربرد: تهیه لایحه بودجه سال بعد

❑ زمان ارسال: حداکثر تا پایان مرداد هر سال

❑ راهبری، ارزیابی و هماهنگی اجرای برنامه و نظارت بر حسن اجرای آن بر عهده سازمان برنامه و بودجه کشور می‌باشد.

باساس فراوان